

N:o 230.

Af herr **O. Olsson** i See, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om enskilda vägar på landet.

I proposition n:o 88 till innevarande års lagtima riksdag föreslår Kungl. Maj:t till antagande en lag angående enskilda vägar å landet, hvilken lag nog i många fall kommer att ordna förhållandena beträffande dessa vägar bättre hädanefter än hittills, men i ett afseende fyller den ej ett mångenstädes känt och erkänt behof, nämligen att i någon ringa mån utjämna bördorna för dem, som drabbas af underhållet af dylika vägar.

De byar och hemman, hvilka ha att bygga och underhålla mer eller mindre långa enskilda vägar, få deltaga till lika stor del med underhållet af de allmänna vägarne som de, hvilka hafva sina gårdar vid dessa senare, och sålunda ej hafva några enskilda vägar att underhålla. När så är förhållandet, synes det vara med rättvisa och billighet öfverensstämmande, att det ordnas så, att hvarje kommun inom sig finge befogenhet att ordna dessa angelägenheter och besluta därom å allmän kommunalstämma, men då det i vissa fall torde blifva svårt att ordna underhållsskyldigheten så, att natura-underhållet delades upp på alla kommunens hemman, anser jag, att naturaunderhållet så vinter som sommar bör åligga dem, som äro mest intresserade och beroende af vägen, men att dessa då erhöles af kommunalmedel — utdebiterade på vägfyrk — ersättning till tio procent af uppskattad kostnad. Däremot synes det ej möta allt för stora svårigheter, att i vissa fall åtminstone alla inom en kommun efter enskilda vägar från by till allmän väg befintliga broar

öfver å eller älf, öfver 2 meter lång, efter vägtal indelas på alla kommunens vägbyggnadsskyldige, till byggande och underhåll, eller på annat lämpligt sätt gemensamt bekostades, ty det kan ej förnekas, att det kan i vissa fall drabba några gårdar eller två å tre byar afsevärda kostnader, om de råka hafva sitt läge på andra sidan en å eller älf, och det vore behöfligt att dylikt utjämnades.

Hvad beträffar särskildt byvägars förbättring, nyanläggning eller omläggning, borde kommun äga befogenhet att bidraga därtill med intill en fjärdedel af kostnaden.

Å de vägar, som sålunda erhålla kommunalbidrag, torde det vara nödigt, att syn årligen hålles af synemän, utsedda af kommunalnämnden samt å broarna likaledes. För öfrigt vill jag hänvisa till hvad en del landsting och åtskilliga af Konungens befallningshafvande yttrat i saken å sid. 37, 38 och 39 i kungl. propositionen härom.

På grund af hvad jag sålunda anfört, anhålles vördsamt om följande tillägg till lagen i fråga:

§ 10.

Byggande och underhållande af broar med öfver två meters längd som ligga efter väg, som leder från by till allmän väg, skola efter vägtal indelas på alla, som inom kommunen äro skyldiga till naturaunderhåll af allmän väg, eller på annat lämpligt sätt af kommunen gemensamt underhållas.

Ersättning till tio procent af underhållskostnaden för både sommar- och vinterunderhållet erhålles af kommunalmedel för underhåll af väg, som leder från by till allmän väg, samt högst en fjärdedel af kostnaden för nybyggnad, förbättring och omläggning af dylik väg.

§ 14.

Kostnaden för underhåll af väg, för hvilken kommunalbidrag erhålles, uppskattas af förrättningsmannen med biträde af två gode män, hvaraf underhållsskyldige tillsätta en och kommunen en.

§ 29.

Syn skall årligen hållas å lämplig tid på de vägar, som erhålla kommunalbidrag, af två ojäfvige män, utsedda af kommunalnämnden bland dem här ofvan om synemän sagdt är.

Anhålles vördsamt, att utskottet gör de nödiga formella ändringar som behöfvas, äfvensom hvad i andra paragrafer af lagen är nödigt ändra till följd af dessa tillägg.

Stockholm den 9 april 1907.

Ol. Olsson.